

RK PAROCHIE DE HEILIGE FAMILIE

Hoeksche Waard - Goeree-Overflakkee

Brief aan de parochianen over onze kerken in de toekomst

12 februari 2023

Geachte parochianen,

De tijden veranderen

We leven in een sterk veranderende wereld. Dat is altijd al zo geweest. Maar in de afgelopen decennia valt toch vooral op hoe anders men in onze West-Europese samenleving naar God, religie en kerk is gaan kijken. In december vorig jaar werd in een rapport van het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgesteld dat nu bijna 60% van de mensen in Nederland zich niet tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering rekent. Hoe wij het ook wenden of keren, christenen zijn in ons land een minderheid geworden. En maar een klein deel daarvan is direct betrokken bij de kerk. Ook in onze parochie zien we wat dat voor gevolgen heeft:

- het kerkbezoek is enorm afgenomen (en corona heeft dat nog eens extra versterkt), terwijl de leeftijd van bezoekers voor het grootste deel hoog is;
- de nu nog beschikbare vrijwilligers komen steeds meer op leeftijd en het vinden van vervangers is heel moeilijk en soms zelfs onmogelijk; her en der zijn al groepen en koren gestopt;
- de financiële situatie kent zorgen en tekorten: met spaargeld redden we het nog, maar de inkomsten vanuit de parochianen dekken al lang niet meer de uitgaven; de huidige energierekening maakt dat nog erger; het evenwicht is zoek en dit loopt op termijn vast;
- het pastorale team is zo ingekrompen dat het kwetsbaar is, en niet overal alle pastorale taken meer vervuld kunnen worden; de administrator bevindt zich letterlijk op afstand en is heel beperkt beschikbaar.

In onze brief van 9 oktober 2022 moesten wij u informeren over enkele wijzigingen in het liturgisch rooster. Daarbij stelden wij al de vraag "wat de ontwikkelingen in kerk en samenleving betekenen voor onze parochie en kerklocaties in de iets verdere toekomst"? Langzamerhand ontkomen wij niet meer aan de vraag hoe wij als Rooms-katholieke kerk in ons gebied verder kunnen. Als we eerlijk naar de situatie kijken is het al gauw duidelijk dat dat niet meer op alle locaties zal kunnen waar we nu nog een kerkgelegenheid hebben: we zullen dat niet meer kunnen betalen, we hebben er de pastores en vrijwilligers niet meer voor, en het meest pijnlijke: er zullen niet genoeg kerkbetrokken mensen meer zijn.

Maar hoe dan wel? We willen er immers wel voor zorgen dat er ook straks nog een herkenbare en vitale Rooms-katholieke presentie kan zijn in het gebied van onze parochie. De vraag die we ons daarom moeten stellen is deze:

Waar willen en kunnen wij in de toekomst vitaal present zijn in het gebied van onze parochie?

Dat is een lastige en pijnlijke vraag. En toch moet die gesteld worden. Vanwege de situatie in kerk en samenleving. Vanwege de opbouw van onze parochie in samenhang met de burens in de parochie Nicolaas Pieck en Gezellen; het pastoraal team is daar immers óók verantwoordelijk voor. En uiteindelijk omwille van een gezonde Rooms-katholieke aanwezigheid in de Hoeksche Waard en op Goeree-Overflakkee. Bestuur en team zijn ervan overtuigd dat, als we niets doen, het licht in ál onze kerken over een tijdje zal doven. Dat is verdrietig maar helaas wel de realiteit.

Twee eilanden, twee kerken

Het pastoraal team en het bestuur hebben lang over de vraag nagedacht. Als we goed en eerlijk naar de situatie kijken dan zijn wij ervan overtuigd dat er uiteindelijk in de Hoeksche Waard en op Goeree-Overflakkee ieder één kerkgelegenheid zal kunnen zijn. Daar zal het evangelie in de volle breedte verkondigd kunnen worden: in liturgie, in diaconie, in catechese en door gemeenschapsopbouw.

Het lijkt dan het meest logisch dat dat in de centrum-plaatsen van beide eilanden zal zijn. Daar immers zijn de centrale voorzieningen voor de bewoners geconcentreerd. Daar moet ook de RK kerk aanwezig zijn. De situatie in de Hoeksche Waard verschilt echter van die op Goeree-Overflakkee. Dat vraagt om een daarop toegespitste aanpak. In een aantal zorgvuldig te nemen stappen willen bestuur en team werken aan een vitale Rooms-katholieke presentie op beide eilanden.

../...

De Hoeksche Waard

De eerste stap die wij menen te moeten zetten is een verzoek aan de bisschop om in de tweede helft van 2023 de St. Petruskerk in Puttershoek aan de eredienst te onttrekken. De kerk in Oud-Beijerland zal dan de kerk voor heel de Hoeksche Waard zijn.

De redenen voor deze stap zijn in grote lijnen: de geloofsgemeenschap in Puttershoek is klein; het aantal vrijwilligers is beperkt en op leeftijd; de financiële draagkracht is onvoldoende; de drievoudige zending van de kerk (vieren, leren en dienen) kan alleen vruchtbaar worden vorm gegeven op één geschikte en centrale plek in de Hoeksche Waard, en dat kan Puttershoek niet zijn; er is geen begraafplaats bij de kerk; de kerk heeft geen monumentale status en herbesteden van de locatie zal waarschijnlijk geen grote problemen geven; de afstand naar Oud-Beijerland is te overzien.

Bestuur en team willen actief werken aan een positieve bundeling van de geloofsgemeenschappen in de Hoeksche Waard. Daarvoor zal een pastoraal plan worden gemaakt, in overleg met de geloofsgemeenschappen van Puttershoek en Oud-Beijerland.

Voor het onttrekken aan de eredienst geldt een zorgvuldige procedure. Er zijn diverse colleges van het bisdom bij betrokken, zoals de priesterraad en het kathedraal kapittel. Dat geldt ook voor het herbesteden. In beide gevallen heeft de bisschop het laatste en definitieve woord.

Nadat de Petruskerk in Puttershoek aan de eredienst is onttrokken zal de aanvangstijd van de zondagsviering in Oud-Beijerland naar 9.30 uur moeten gaan. Daardoor zal het liturgisch rooster van de parochie flexibeler zijn en beter afgestemd met de vieringen op Goeree-Overflakkee. Dat is nodig om het pastoraal team in staat te stellen op een gezonde en vruchtbare manier hun werk te kunnen doen.

Goeree-Overflakkee

In november 2021 is de kapel in Ouddorp al aan de eredienst onttrokken en gesloten. De kapel in Melissant behoort niet tot de parochie; deze kapel is eigendom van het bisdom en staat momenteel leeg. Verdere kerkelijke concentratie is noodzakelijk gezien de eerder genoemde ontwikkelingen in kerk en samenleving. De situatie is echter gecompliceerder dan in de Hoeksche Waard.

Alle drie kerken zijn klassieke gebouwen die al vele jaren op hun plaats in stad en dorp staan. Voor een deel hebben zij een monumentale status; het vinden van een passende herbesteding van zo'n gebouw is daardoor niet eenvoudig. Bovendien ligt er in Achthuizen en Middelharnis direct naast de kerk een eigen RK begraafplaats. In Oude-Tonge is er een RK begraafplaats elders in het dorp, met daarbij een eigen (neogotische) kapel.

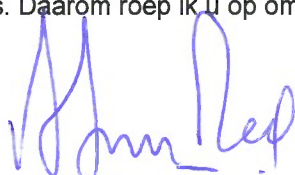
De keus waar uiteindelijk de centrum-kerk op Goeree-Overflakkee zal kunnen zijn ligt daarom niet direct voor de hand. Bestuur en team willen het jaar 2023 gebruiken om hierover een visie te ontwikkelen. De vitaliteitstoets van het bisdom kan hierbij wellicht een goed hulpmiddel zijn. Bestuur en team zullen met de geloofsgemeenschappen in Achthuizen, Middelharnis en Oude-Tonge in gesprek gaan om tot een toekomstvisie te komen. Voor alle duidelijkheid: er is dus nog geen keus gemaakt.

Tot slot

Mattheus vertelt in zijn evangelieboek over een ontmoeting van een jongeman met Jezus. Hij schrijft: *"Een jongeman vroeg aan Jezus: 'wat moet ik doen om het eeuwig leven te bereiken'? Jezus zei: 'Als je onverdeeld goed wilt zijn, ga dan je bezit verkopen en geef het aan de armen, en je zult een schat hebben in de hemel. Kom dan terug om Mij te volgen'." (Mt. 19, 16-21).*

De kerk verkondigt een rijke boodschap. Maar in onze streken is de kerk in zekere zin 'arm' geworden, want de tijden zijn zo enorm veranderd. Koste wat kost vasthouden aan wat je hebt is niet de weg naar een vitale geloofsgemeenschap waarin de rijkdom van het evangelie op den duur zal kunnen blijven klinken. Hoe vervelend ook, we kunnen niet doorgaan alsof er niets is veranderd.

Bestuur en team beseffen heel goed dat deze brief ingrijpend en verdrietig is. Maar we moeten onze ogen openen voor de realiteit en samenwerken aan onze zending: een vitale aanwezigheid van de Rooms-katholieke kerk op onze eilanden, waar het evangelie verkondigd wordt en de sacramenten gevierd. Omwille van de toekomstige generaties. Daarom roep ik u op om moedig te zijn en de schouders eronder te zetten. Laten we samen sterk staan.

12 februari 2023, namens het pastoraal team en bestuur,
A.J. van Deelen, administrator in de parochies 'De Heilige Familie' en 'Nicolaas Pieck en Gezellen'